

ת"פ 52948/04/19 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 52948-04-19 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני בעניין:	כבוד השופט מוחמד חאג' יחיא המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עו"ד שירלי אוחיון משטרת ישראל - יחידת התביעות י-ם
נגד הנאשם		פלוני ע"י ב"כ עו"ד ראובן טקו

גזר דין

(נוסח מותר בפרסום)

- (1) הנאשם הורשע ביום 1.12.2021, לאחר שמיעת עדויות, בביצוע איומים בשני אישומים, עבירה לפי סעיף 192 בחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "החוק").
- (2) כנגד הנאשם הוגש כתב אישום שכולל שלושה אישומים. לפי האישום הראשון, ביום 28.10.2018 בשעה 14:22 לערך, התקשר הנאשם לאביו של המתלונן (להלן בהתאמה: "אבי המתלונן" ו-"המתלונן"). אותה העת ניהל המתלונן מערכת יחסים עם בתו של הנאשם (להלן: "הבת"). השיחה נועדה על מנת להתריע בפני אבי המתלונן על הקשר הזוגי האמור, תוך שהנאשם דורש מהאב כי ידאג להפסיק קשר זה. המתלונן ששמע מאביו על שיחתו עם הנאשם, התקשר אל הנאשם או אז איים עליו האחרון באומרו שיהרוג אותו. לפי האישום השני, ביום 28.10.2018 כשעה לאחר מועד האישום הראשון, הגיע הנאשם לביתו של המתלונן, זאת כשהוא נוסע ברכב ובו מספר אנשים נוספים. הנאשם ניגש לבית ודפק בדלת. כאשר אבי המתלונן ניגש אליו, איים עליו הנאשם באומרו שיהרוג את בנו. לפי האישום השלישי, ביום 30.10.2018, במהלך דיון במסגרת הליך משפטי לפי חוק מניעת הטרדה מאיימת, התשס"ב-2001 (שהתנהל בבית משפט השלום בירושלים), העיד הנאשם לפני בית המשפט. במהלך עדותו הוא איים על המתלונן באומרו: "אני אמרתי לאבא שלו שאם הוא יתקרב לבת שלי אני ארצח אותו", כל זאת אמר הנאשם למרות הפצרותיו של בית המשפט שעליו לחדול מאיומיו.
- (3) בהכרעת הדין שניתנה ביום 1.12.2021 זוכה הנאשם מביצוע העבירה מושא האישום הראשון והורשע בביצוע המיוחס לו באישומים השני והשלישי.
- (4) בדיון מיום 21.11.2022 טענו הצדדים לעונש, זאת לאחר שהתקבל תסקיר של שירות המבחן מיום 31.10.2022.

התסקיר

(5) כפיי שעולה מהתסקיר (בתמצית ומתוך שמירה על צנעת הפרט), הנאשם מתקרב לתחילת העשור החמישי בחייו, הוא אב משפחה והמפרנס שלה. הנאשם נעדר עבר פלילי. בעברו נפגע בגופו מתאונת עבודה שהותירה אצלו נכות רפואית אשר מגבילה אותו בעבודתו כיום. אשר לעבירות בהן הורשע, הנאשם שיתף את שירות המבחן כי הוא פעל מתוך דאגה וחרדה לשלומה של בתו מחד גיסא, וכן לנוכח תחושת חוסר האונים והגישה "החוסמת" שנתקל בה מול רשויות האכיפה מאידך גיסא. הוא חשש שהמתלונן יפיץ תמונות אינטימיות אודות בתו דבר שהיה עלול להביא לפגיעה בה מפאת חילול "כבוד המשפחה" ולכן פעל כפי שפעל כדי להגן עליה.

(6) התסקיר עמד על כך שהנאשם מתקשה ליטול אחריות על מעשיו, לא מבטא חרטה וגם אינו מגלה כל אמפתיה כלפי המתלונן. לצד זאת, הוא נעדר עבר פלילי, מנהל אורח חיים נורמטיבי, בעל יציבות תעסוקתית ואינו בעל דפוסי התנהגות אלימים, כך שנראה כי רמת הסיכון הנשקפת ממנו מצויה ברף הנמוך. התסקיר ממליץ להימנע מענישה מחמירה בדמות עבודות שירות לבל תיפגע פרנסתו, אלא להסתפק בענישה חינוכית של שירות לתועלת הציבור (של"צ) בהיקף של 160 שעות לצד ענישה מותנית הרתעתית.

תמצית טענות הצדדים

(7) המאשימה טוענת בין השאר, כי במעשים שבהם הורשע, פגע הנאשם בערך המוגן של הביטחון האישי של הקורבן ובשלמות חייו. חמור מכך הנאשם איים על המתלונן גם במסגרת דיון שהתקיים בבית המשפט בנוכחות השופטת. הנאשם פגע בכך גם בשלטון החוק זאת כאשר פעל בחוסר שליטה עצמית וללא מורא מהדין. המאשימה מתנגדת לביטול הרשעת הנאשם (עתירה שאתיחם אליה בהמשך) מאחר והוא אינו עומד בתנאים לביטול הרשעה. ביחס לעונש ההולם, גורסת המאשימה כי מתחם הענישה ביחס לשני האישומים בנפרד נע בין מאסר קצר ועד 6 חודשי מאסר שירוצו בעבודות שירות, זאת שלא בהתאם להמלצת שירות המבחן. היא סבורה שבנסיבותיו, יש למקם את הנאשם בחלקו האמצעי של המתחם ולגזור עליו עונש שלא יפחת מארבעה חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות, לצד מאסר מותנה ופיצוי למתלונן.

(8) הנאשם - באמצעות בא-כוחו עו"ד ר' טקו - טוען בין השאר ובעיקר, כי הוא פעל כפי שפעל מתוך דאגה לבתו ובכך דווקא הוא יצא נגד "הנורמה" החברתית בתרבות הערבית, שכן אחרת הוא עצמו היה פוגע במתלונן ובבתו. הנאשם הגיש תלונה נגד המתלונן אך המשטרה לא פעלה לטפל בתלונתו כפי הנדרש. בכל מה שנוגע לאיומים באוזני אבי המתלונן, כוונת הנאשם הייתה למנוע התדרדרות במערכת היחסים ואף ל-"מלחמה" בין המשפחות. מדובר בהגנה עצמית לגיטימית לחיי בתו. אשר לאיומים בבית המשפט, טוען הנאשם כי בית המשפט במסגרת אוותו הליך ניסה "לאחד" בין הבת לבחיר לבה מתוך הנחה שהנאשם הוא המפריד ביניהם. דברי הנאשם לא זכו להקשבה להבנה בפרוטוקול, והוא פעל כאמור כדי להגן על בתו "בכל מחיר", שכן הרי המתלונן אישר במשפט כי מי ששולח את התמונות כאלו שנשלחו לאביה, כוונתו היא לפגוע בבת. אשר לנסיבותיו האישיות, הנאשם סובל מנכות רפואית בשיעור מלא ולא יוכל לבצע עבודות שירות. לפרנסת משפחתו הוא עובד בניקיון כפי

יכולותיו. לדידו, ניתן להסתפק בענישה של של"צ שייפרשו על-פני תקופה ארוכה.

(9) גם הנאשם עצמו דיבר בדיון לפניו. לדבריו, הוא הגן על הבת שלו ועל המתלונן. אם לא היה מתנהג כך, משפחתו הייתה פוגעת במתלונן. עוד לדבריו, הוא יעשה הכל למען ילדיו גם אם זה יביא אותו לכלא או למות.

דיון והכרעה

(10) תחילה לעניין שאלת ביטול ההרשעה. בדיון מיום 26.12.2021 ביקש בא-כוח הנאשם כי שירות המבחן יבחן בין השאר את ביטול ההרשעה. בדיון הטיעונים לעונש לעומת זאת, לא התחדד דיון מעמיק מפי ההגנה בנדון. אמנם ניתן היה להבין כי הנאשם עומד על עתירתו (ש' 19-20, ע' 23) אך כאמור לא הוצג טיעון ברור ומעמיק בנדון. כך או אחרת, לאחר שנתתי את דעתי לסוגיה דנן, אינני רואה הצדקה לביטול ההרשעה.

(11) אי-הרשעה אפשרית בהתקיים שני תנאים מצטברים: הראשון - מקום בו ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם אשר נדרש להצביע על נזק קונקרטי שייגרם לו אם תיוותר הרשעתו על כנה. השני - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה (רע"פ 547/21 סטיניק נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (17.3.2021); רע"פ 6485/20 ביטון נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (11.1.2021)). הלכה זו מקורה פסק הדין בע"פ 2083/96 כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב(3) 337 (1997), שקבע כי ביטול הרשעה יעשה כחריג מקום בו "אין יחס סביר בין הנזק הצפוי לנאשם מן ההרשעה לבין חומרתה של העבירה". כיום, מקור הסמכות קבוע בסעיף 192א בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (ראו גם סעיף 71א(ב) בחוק העונשין). בכל אופן, דרך המלך היא כי יש להרשיע את מי שנקבע כי ביצע את העבירה אשר בגינה הועמד לדין. ביטול הרשעה אינו הכלל אלא החריג לו, למצער ביחס לבגירים (ע"פ 8169/20 שלום נ' מדינת ישראל (26.8.2021); רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.2018)).

(12) עד יום זה, הנאשם לא נטל אחריות, לא התנצל ולא הביע כל חרטה על מה שביצע, אף לא לאחר שהורשע בדיון. הוא ממשיך בקו הטיעון שלו לפיו הוא התנהג כפי שהתנהג, זאת כנדרש בנסיבות העניין. לדידי, בנסיבות אלו, נראה שהנאשם אפילו לא עבר את שערי הכניסה לטרקלין הדיון המשפטי בשאלת ביטול ההרשעה. שכן, חרטה כשלעצמה אינה מהווה עילה לביטול הרשעה (ראו והשוו: ע"פ 3829/12 מדינת ישראל נ' סירוטניקוב, פסקה 8 (17.7.2012); ר"ע 432/85 רומנו נ' מדינת ישראל, פסקה 2 (21.8.1985)). מקל וחומר כי העדר חרטה מציב משוכה גבוהה מאוד לפני האפשרות לביטול כאמור, ובנסיבות אלו נראה כי מתחייב דווקא הצורך בחידוד וליטוש תכליות הענישה של גמול והרתעה, בין היתר, באמצעות הותרת ההרשעה על כנה (ראו והשוו: ת.פ. (המחוזי ת"א) 40200/99 מדינת ישראל נ' איזנברג, פסקה 12 (10.2.2004)[1]; ע"פ (המחוזי י-ם) 22904-02-22 סלח נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (14.6.2022)).

(13) יותר מזה, הנאשם הורשע בביצוע שתי עבירות, כאשר בשנייה (האישום השלישי), נסיבות ביצועה מצביעות על חומרה גבוהה מאחר והנאשם ביצע את המיוחס לו בין כותלי בית המשפט ולמשמע המותב שיושב בדיון. לא

מדובר אם כן רק בפגיעה בערך המוגן של הגנה על הביטחון האישי של המתלונן, אלא גם בפגיעה בשלטון החוק. מכל מקום, הנאשם לא הצביע ולא הוכיח קיומו של נזק קונקרטי כלשהו אשר עלול להיגרם לו עקב הותרת ההרשעה על כנה.

העונש ההולם

(14) לפי סעיף 40ב בחוק העונשין, העיקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל. לפי סעיף 40ג(א), לקביעת מתחם העונש ההולם, בית המשפט "יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט", ולפי סעיף 40ג(ב) "בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה...". מאחר והנאשם הורשע בשני אישומים שהם שני אירועים נפרדים, ייקבע מתחם ענישה לכל אישום, אך מכוח סעיף 40ג(ב), העונש שיוטל יהיה עונש כולל לשני האישומים.

(15) הערכים המוגנים ביחס לעבירת האיומים, הם שמירה על שלווה נפשו של הפרט מפני מעשי הפחדה והקנטה שלא כדין, על שלמות הגוף, הרכוש, וזה נוגע לחופש הפעולה והבחירה של הפרט (ע"פ 103/88 ליכטמן נ' מדינת ישראל, פ"ד מג(3) 373 (1989); רע"פ 8736/15 בר נ' מדינת ישראל (17.1.2018)).

(16) נסיבות ביצוע העבירה: ביחס לעבירה הראשונה (האישום השני בכתב האישום), הנאשם יחד עם אחרים ניגש לבית המתלונן ושם הוא איים באוזני אביו כי יהרוג את בנו אם לא יתרחק מבתו. אבי המתלונן העיד לפני כי הוא חשש מאוד אם מישו מבני משפחתו ישמע איומים אלה ותהיה הסלמה. לכן הוא ניסה להרגיע את הנאשם אך ללא הצלחה. אבי המתלונן העיד כי "התחנן" לפניו שיעזוב את המקום לפני שבניו (אחיו של המתלונן) ישובו הביתה. הדבר נעשה לאחר שכבר התנהלה שיחה טלפונית קודמת בין השניים (מושא האישום הראשון). מדובר באיום ברור ומפורש אשר נועד להטיל אימה בלבו של האב. כפי שנקבע בהכרעת הדין (והטעמים מפורטים שם), לא מדובר בהגנה עצמית.

(17) כך ביחס לעבירה השנייה (האישום השלישי) הנאשם איים לרצוח את המתלונן, כל זאת בתוך אולם בית המשפט וחרף הפצרות המותב. מדובר בהליך משפטי שהבת יזמה זאת בהמלצת המשטרה. נוסף למשפט המצוטט באישום, באותו דיון אמר הנאשם גם: "אני מודיע שאם הוא יתקרב לבת שלי עוד פעם אחת אני אהרוג אותו". כפי שקבעתי בהכרעת הדין (פסקאות 65-66), גם בהנחה שהנאשם היה מאוכזב או מתוסכל מהליך החקירה, הרי לא הייתה כל הצדקה כי יפעל כפי שפעל, לא כל שכן בתוך אולם בית המשפט, כאשר מדובר בהתנהגות שהיא קריאת תיגר על החוק, ותו לא. המעשה חמור.

(18) בא-כוח הנאשם שב בטיעונו לעונש על התזה שהציג במסגרת ההליך גופו לפיה הנאשם פעל על רקע נורמה תרבותית ממנה הוא חשש. ובכן, לסוגיה זו נדרשתי במסגרת הכרעת הדין ולא אחזור עליה כאן, אך אשוב

ואדגיש את עיקר הדברים שציינתי שם (פסקאות 70-72):

"...אין להכביר במילים בכך שהמילים "רצח" ו-"כבוד המשפחה", לוגית, אינן יכולות לדור בכפיפה אחת. צירופן מצמרר. רצח הוא רצח. ברצח אין כבוד, וכבוד לעולם לא יכיל רצח.

טענות הנאשם, בהיותו הורה, ביחס לרגשותיו והצורך שראה להגן על בתו, גופה ושמה הטוב, ולעטוף אותה בחום ואהבה לבל יאונה לה כל רע חלילה - הן טענות מובנות לבית המשפט. שאלת מוצאו, דתו, שפתו, תרבותו, מינו, זהותו המינית, השקפתו הפוליטית, צבע עורו וצבע עיניו של אותו הורה, חסרת כל משמעות בעניין זה. הורה הוא הורה, רגשותיו צפונות בלבו, תהי תרבותו אשר תהי.

גם אם צבר הנאשם כעסים בלבו כלפי המתלונן או כלפי מי מבני משפחתו, הן על עצם קיום קשר החברות בין השניים הן על כך שהמתלונן לא התרחק מבתו היקרה לו, הרי אם המתלונן ומשפחתו הפרו "נורמה" חברתית או תרבותית כזו או אחרת, אין הדרך לתיקון החטא בחטא או את העוול בעוול. דרך המלך ובהעדר כל אפשרות למצוא מזור בשיח ישיר והוגן בין הצדדים, הרי ניתן לפנות לרשויות האכיפה בהתקיים חשד לפלילים, וכשאין מוצאים שם את המזור - שערי בית המשפט פתוחים לכל פונה וניתן לעתור, בהליכים המתאימים והדחופים ביותר, למתן סעדים גם נגד הטעון הרחקה וגם נגד רשויות האכיפה שלא פעלו לכאורה לפי סמכויותיהן"

(ההדגשה אינה במקור)

(19) מדיניות הענישה הנוהגת: לאחר בחינת פסיקה שדנה בעבירת האיומים ובחינת נסיבות העבירות לעיל, מנעד הענישה ההולמת במקרה לפנינו, ביחס לכל אחד משני האישומים, נע בין ענישה צופת פני-עתיד ברף הנמוך ועד מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו עבודות שירות (לעתים מאסר ממש), לצד ענישה נלווית. ראו והשוו עם הפסיקה דנן בשינויים המחויבים כמובן: רע"פ 6403/18 הרוש נ' מדינת ישראל (28.11.2018); רע"פ 3057/18 פלדמן נ' מדינת ישראל (20.6.2018); עפ"ג (המחוזי מרכז) 54311-02-15 פישר נ' מדינת ישראל (3.5.2015); ת.פ. (שלום ים) 35152-08-19 מדינת ישראל נ' כהן (17.5.2022); ת.פ. (שלום ים) 68308-12-18 מדינת ישראל נ' עדיקה (17.2.2022); ת"פ (שלום רשל"צ) 43163-02-18 מדינת ישראל נ' פלוני (12.12.2018).

(20) נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה ומיקום הנאשם במתחם: הנאשם נעדר עבר פלילי. עוד מעט הוא מתחיל את העשור החמישי בחייו ללא הסתבכות עם החוק הפלילי. התסקיר עמד על כך שהוא מנהל אורח חיים נורמטיבי ואינו בעל דפוסי התנהגות עברייניים. הנאשם הוא אב משפחה ומפרנס של בני ביתו. בהקשר זה, ניתנה הדעת גם למצבו הרפואי, לרבות התרשמות בלתי אמצעית בדיונים לפני מכוניות שעל גופו. בנדון דנן ניתנה הדעת להמלצת שירות המבחן להימנע מהשתתף מאסר תוך ריצוי בעבודות שירות. מנגד, הנאשם לא נטל כל אחריות על העבירות שביצע ולא הביע חרטה דבר שמעיד כי טרם הפנים את הפסול שבמעשיו. בשקלול של כל האמור אני סבור כי יש למקם את עונשו של הנאשם ברף העליון של השליש התחתון במתחם.

(21) בגזירת הדין ולקולת העונש התחשבתי גם בכך שלמרות כי מדובר באישומים נפרדים אך קיימת זיקה ביניהם.

(22) לאור האמור משית על הנאשם את העונשים הבאים:

- (א) צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 240 שעות. שירות המבחן יכין תוכנית מתאימה לנאשם וגם בהתחשב בגילו ומצבו הרפואי, ויגיש אותה לעיון בית המשפט עד יום 28.2.2023. הנאשם יבצע את התוכנית שתיקבע עבורו תוך שנה מיום קבלתה.
- (ב) שלושה חודשי מאסר ככל שהנאשם יעבוד עבירת אלימות או איומים תוך שנתיים מהיום.

- (ג) משית על הנאשם קנס בסך ₪ 1,500 שישולם בשלושה תשלומים חודשיים שווים ועוקבים (התשלום הראשון עד יום 12.2.2023, השני - עד יום 12.3.2023; והשלישי עד יום 12.4.2023). על הנאשם לשלם את הקנס לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות: בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה www.eca.gov.il; מוקד שירות טלפוני בשירות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000; במזומן בכל סניף של בנק הדואר.

(23) מזהר הנאשם בכך כי ככל שלא ישתף פעולה לקיום הצו שהוריתי עליו לעיל או יפר אותו, הנושא יחזור לשולחנו של בית המשפט והעונש יִמָּר.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

המזכירות - להודיע לשירות המבחן.

ניתן היום, י"ט טבת תשפ"ג, 12 ינואר 2023, בהעדר הצדדים.

[1] ערעור על גזר הדין האמור וגם על הכרעת הדין שניתנה באותו הליך, נדון בע"פ 3891/04 ערד השקעות ופיתוח תעשייה בע"מ נ' מדינת ישראל (2.6.2005). בפסק דינו הורה בית המשפט על הקלה בעונש אך לא בוטלה ההרשעה.